

Meleg lelkesedés, — ifjú tűz, folyékony előadás és bő tárgyszeret, jellemző előadását, mely a társadalmi élet minden viszonyából nyújtott képeket, — s esetelte azokat úgy, a mint jövőben alakulniuk kellene. — A családi és politikai élet, a gazdasági és iparos osztály érdekei, a tanügy és nevelés menete, s főleg a hazafiasság a legvalószínűbb értelemben, és a vallásosság, mint mind ezeknek alapja és kútjeje, volt feltüntetve, ajánlva és magyarázva, fejtegetve, e nagy szorgalom, és sok oldalilag jellemezett terjedelmes műben, mely az egyet évkönyvében is bizonyára helyet foglaland.

Bár e felolvasás közel egy órát vett igénybe, de a közönség épen nem volt türelmetlen és kifáradt, sőt a legnagyobb érdeklődés feszült figyelmével minden arcon látható, midőn nagytiszt. Haan Lajos csabai ev. lelkes és egyetemes ur, érdekes történelmi értekezésbe kezdett, „az 1543. évben Gyulán tartott országgyűlésről.“

A nagytisztelőt ur, már első felolvasása alkalmával kedvence lett közönségünknek, s jelen értekezése még tárgyánál fogva is mély érdeklődéssel és vonzó erővel bírt a hallgató közönségre. Főlegesen lenne a felolvasás hosszabb ismertetésére bocsátkoznunk, miután mint értesültünk, a ráknézve oly nagybecsű történelmi értekezés, lapunkban egész terjedelmében közölve leendő.

Élénk emlékeztünkben maradhatott és kellett is maradni a jeles felolvasás záradékának, mely szerint — „ha eddig kegyelettel tekintünk a gyulai négyesző várom bemoosult falaira, ugy ezek után kétszeres érdeklődés és tisztelettel nézhetjük azokat, mint ahol, következményeiben oly nagy fontosságú országgyűlés tartott.“

Nem mulasztjuk el végül elismerésünk hála adóját lerövidítve városunk széplelkű hölgyei iránt, kik oly szép számmal megjelenve, oly díszes hölgykoszorút alkotva, közművelődési mozzanatok iránt, már másodszor adak pártolásuk és érdeklődésüknek oly kitünőt jelét. A megyei művelődési történelmi egyesület, nem kétkedhetik szép jövője felől, míg e nemes tűz és lelkesedés fogja hevíteni hölgyeinek kebleit, mert mint Horváth Sámuel ur felolvasásában mondá: a „nőnek erkölcsileg oly varázs hatalma van, hogy amit pártol, az nem bukhatik meg, — még közönye előbb-utóbb halált hoz.“

Boldog és előrehaladott fog lenni Békésmegye, ha hölgyei, nemes részvétellel viseltetendek az oly közügyek iránt, melyeknek terjedése és virágzása, társadalmi életünk kérdése, s ha lelkük előtt fog lebegni mindig a költőnek azon szava, hogy: „magyar hölgynek születni, — nagy és szép gondolat!“

Miskey.

(Folyt.)

Észrevételek.

az „élővíz-csatorna“ cikksorozatra.

Az élővíz-csatorna keletkezése történetének szelvénye, bár a mostani, Békés városára vesztélyes állapotban mit sem változtat, mind a mellett, minthogy Szt. E. szaktársam által akkép adatik elő: mintha az élővíz senkinek érdekében nem lett volna, vagy csak legfeljebb Gyula városának, s hogy ennél fogva nem is annyira Gyula és Csabai városok, s a közben eső gazdasági telepek érdekében épített volna, hanem egyes egyedül és kizárólag csak azért, hogy az 1863-ik évi inséges munkás osztálynak kenyeret keresetre alkalom nyújtassék; — nem hagyhatom el, hogy ezen bevezetésre röviden némi észrevételeket ne tegyek.

Szt. E. szaktársam mindjárt az első pontban azt mondja „ezen, (t. i. az élővíz-csatorna) meggyenk legtekintélyesebb községeire életkérdést magában rejtő ügýtárgyalást stb. — Tehát szaktársam a megye legtekintélyesebb községeire életkérdésnek találja az élővíz-csatorna tárgyalását, bár nem mondja meg — miért? Szerintem ezen életkérdésnek két oka lehet, vagy az: hogy a csatorna a megye legtekintélyesebb községeire vesztélyes, a mellett szükségtelen, tehát a folyamatban levő tárgyalások alapján a csatorna végleg be-

*) E tudósításunk egész terjedelmében le volt már írva, midőn a „Békésm. Közlöny“ 12-ik számában ugyan-ezen tárgyra vonatkozó közlemény megjelent, melyet senki nélkül egyáltalán nem hagyhatunk. Hogy a felolvasás nem azon hatást gyakorolta a t. tudósító urra, melyet talán a hallgatóság legnagyobb részére gyakorolt, arról senkinek tehet; — hogy némely helyeken, és csakis némely helyeken — a nt. felolvasó ur az egyes kivételeket általános helyzetként szerepeltette, az nem tagadjuk mi sem, hogy mindezeket „minden finomabb guny nélkül találta fel“, arra egész egyszerűen csak azt mondhatjuk, hogy a nt. urnak nem volt intenciója ezen komoly alkalommal a gunyolódás; — de hogy az egész felolvasásról oly kicsinylőleg, és kíméletlenül nyilatkozik, — „úres frázisokból összetakolt“, — „történelmi hüség nélkül összehalmozott, primitív módon kidolgozott anyag“, — „különczökös és eredetiség utáni viszketegető vezetett kohlománynak nevezve azt a közönség előtt, ez által azt hisszük nem is annyira a felolvasót, mint inkább a mi bírálóitárá kiküldött és az azt elfogadott és felolvasásra ajánlott bíráló bizottságot sértette meg, — pedig joggal feltehetjük, hogy meggyenknek ama kiváló három férfi, tüzetes és együttes bírálat után, hamarabb rájött, volna mindezen hiányokra, mint közölünk bárki, aki azt csak egyszeri hallásból ismerheti.

szüntetését remélik; vagy pedig megfordítva oka lehet az: hogy a csatorna szükséges lévén, az, minden áron fenntartandó, de akkép kiigazítandó, hogy veszedelmes lenni megszűnjék.

Én azt hiszem, Szt. E. szaktársam velem együtt ez utóbbi nézethez hajlik, legalább ezt kell következtetnem ezikkének harmadik bekezdése értelméből, hol a többi között az mondatik „az akkori cs. k. helytartóság egy keresztvágással, t. i. a gyula-békési nagycsatorna meszeszerű megteremtésével akként intézkedett, hogy Gyula, Csaba, Békés s a közben eső puszták és uradalmak, mintegy 70 ezer lakos életfeltétel első szükségessége élővíz nélkül maradtak.“

De ha ez így van, ha az élővíz-csatorna életkérdés a megye legtekintélyesebb községeire, ha 70 ezer lakos életfeltétel első szükségessége — élővíz! Hogyan egyeztethető össze ezzel a negyedik pont, mely szerint „daczára annak, hogy a holt-tá lett s feliszapolt régi Fehér-Fekete-Körös medrének fenekén fü kezdett nőni, az érdekeltek még sem találták viztelen helyzetüket annyira elviselhetlennek, hogy a kilitásba helyezték élővíz társulatot azonnal önmaguktól megalakították volna.“

Ezen negyedik bekezdés értelmét, megvalloim nem tudom az előbbiekből levonni, vagy azokkal összeegyeztetni.

Az mondatik továbbá ugyancsak a negyedik bekezdésben „Gyula helyzete volt legkényelmetlenebb, de ez is türt, mert az élővíz nagyban pótolható kútvizel.“

Hát Csaba hol marad? — Szerencsése Szt. E. szaktársamnak, hogy Csaba lakosságának 1/4-ed részben kender áztató községe nem olvashatja, miszerint városi mérnöke az élővizet, mely kender áztatójába a vizet adja, kútvizel akarja pótolni.

De meglehet, én nem jól vagyok értesülve, s megengedem, hogy Szt. E. szaktársam szerencsés lévén Békésmegyének régebbi lakosa lenni: a helyi viszonyokat nálamnál jobban ismeri. — Én azonban ugy tudom, hogy midőn még a Fehér-Körös, a gyula-békési nagycsatorna helyett eredeti ágyában, tehát egy jó fél órával közelebb folyt Csabához; Csaba még akkor is messzellette magától a folyót és egy csatornával azt, egészen városa alá vezette. Vagy ekkor is azért ásta meg Csaba ezen csatornát saját költségén, egyedül egy maga, mert az élővízre szüksége nem volt?

Tovább megyek. — Midőn a gyula-békési nagycsatorna megadásával, a Fehér-Körös anyamdre Gyulától-Békésig és evvel kapcsolatban a csabai csatorna is szárazon maradt, s midőn ennek következtében az érdekeltség a száraz medreknek élővízzel ellátására társulattá alakult; valjon Csaba városa a költségeknek 7/15-öd — tehát az érdektársak között legnagyobb részben viselését azért vállalta-e magára, mert Gyula helyzete volt legkényelmetlenebb, s mert az élővíz kútvizel nagyban pótolható?

Az 1863-ik évi végzetes aszályosság bekövetkeztével, Szt. E. szaktársam szerint, a kormány és megye kapva kapott az alkalmon, hogy az élővíz-csatornát megáthassa, habár e munka reális haszonnal nem is kecsgetett. — Boldog Isten! a Körösök mentén, hol 1863 óta több mint négyezer évtől földpartolás történt, s hol ezen óriási földmunka daczára a védgátak tömegének még most is egy nagy része hiányzik; ne talált volna a kormány és megye oly inséges munkát, mely reális haszonnal is kecsgetett volna?

Utána is teszi mindjárt, hogy hát nem is kormány ásatta az élővíz-csatornát, hanem csak 20000 frtot adott reá költsön, s ezt fektették az érdekeltségek a nem reális munkába. — E bókot köszönjék meg az érdekeltek.

Ez, Szt. E. szaktársam szerint, az élővíz-csatorna létrejöttének története.

E történet, a való legesekelelyebb árnyékát se hordja magán, azonban már a bevezetésben érintem, hogy bármiképen jött legyen létre az élővíz-csatorna, annak származása a most folyamatban levő tárgyalásra semmi betolyással nincsen; mind a mellett nem ok nélkül állítam össze a fentebbi ellentéteket, jelezni akartam, hogy ha már a keletkezés történetében, melynek a mostani tárgyalásokra semmi befolyása nincsen, egyesek érdekeltsége oly szépen köpeny alá rejtetik; hová irányul a cikksorozat célja és mely szempontból bírálendő az meg akkor: midőn a tárgyalás utolsó kérdése is az lesz, ki, s mely érdekelte mennyivel járjon a csatorna átalakítása költségéhez.

Szt. E. szaktársam a történelmi rész ily eltorzított festése után óriási hibának tartja, hogy az élővíz-csatorna forrásán az aradi nádormalom-csatorna vize lett felhasználva. Szerintem pedig csak is ezen egyetlen egy esetben van értelme az élővíz-csatornának.

Mi a célja az élővíz-csatornának? Az, hogy az év minden szakában eleven frs vizet adjon, de főképen, hogy adjon nyáron, midőn máshol nincsen, vagy csak bűzhöd.

Szívesen szolgálók Szt. E. szaktársamnak a

hivatalos vízmérete adatokkal, melyekből meggyőződhetik, hogy ha a két zsílipet, egyiket t. i. Gyulán ott a hol ő javasolja, a másikat pedig Békésnél oly célból felállítja, hogy az élővíz-csatornába Gyulánál a Körösből kapjon vizet; akkor június közepétől december végeig a csatorna mindég szárazon álland, vagy legfeljebb Békés környékén marad benne megfeneklő víz, a mi a forró nyári napokon bűzhödte válván, a helyett hogy hasznos lenne, a léget teszi dögletelessé.

A Fehér-Körös junistól kezdve decemberig rendszeren oly kicsiny, s oly kevés vízzel rendelkezik, hogy a libának nem kell benne uszni, szépen gyalogosan átgázolhatja; az elmúlt őszen pedig a két Körösnek t. i. a Fehér és Feketének egyesült víztömögét, majd két hónapon keresztül, két öl széles, három láb mély árkon vezettem el, — ismétlem a két Körös egyesült vizét. — Ugyan kérdeim, hol venné Szt. E. szaktársam ilyenkor a közép magasságú szép tiszta vizet, mely már iszapot nem hord, hanem az élővíz mindenre használható tulajdonával bír?

A Fehér-Körösnek közép vize, minden áradás előtt és után tart legfeljebb 6—8 napig; azért tehát, hogy minden áradás előtt és után — a mi tavasszal szokott leginkább lenni — ezen néhány napon keresztül a csatornába vizet lehessen ereszteni, egész nyáron pedig szárazon álljon: Szt. E. szaktársam inkább kiadott volna 16 ezer frtot, mint 20 ezeret a mostani csatornáért, a melyen az év egyetlen napját kinem véve, mindég frs, eleven vízfolyás csergedez.

Ez aztán csakugyan minden reális hasznonélküli munka lett volna, s ha nem is óriási, de 16 ezer frtos hiba.

Hanem hát nincsen könnyebb, mint gáncsolni és minden adat és alap nélkül tervezgetni, a papiros türelmes.

Abban azonban igaz van Szt. E. szaktársamnak — de ezt tudja ország világ — hogy a mostani élővíz-csatorna, veszedelmes Békés városára; s ha cikket itt kezd, azt hiszem, az ügynek sokkal hasznosabb szolgálatot tett volna.

Ezen veszedelmes állapot miként és ki általi kijavításának kérdése képezi alapját, a most folyamatban levő tárgyalásoknak.

Szt. E. szaktársam leírja miért veszedelmes Békés városára az élővíz-csatornának mostani állapota, mely leírás a valódi tény álladéknak megfelel s arra, csak azon megjegyzésem van, hogy a volt Fehér-Körös töltései a régebbi vízjáráshoz szabva voltak ugyan, de egészen kiépítve soha se voltak, s most sincsenek.

Ezen különben lényegtelennek látszó észrevételt azért teszem, mert ugy tapasztaltam, hogy a Körös völgy közönségének nagy része, ha azt látja, hogy a szabályozási társulat itt vagy amott egy kis partolást hányat föl; már ezen csekély partolást kész töltésnek, a háta mögött lévő területet pedig biztosítottnak tekintik.

Ez igen hibás feltevések, a mi nagy csalódásokat és tetemes károsodásokat vont maga után; E dolog tulajdonképen így áll.

A szabályozási véltöltések mindenkor és mindenütt, az ismert legmagasabb árvízhez képest egy bizonyos arányban tervezetnek. Békésmegye területén a víz nagysága arányához műszakilag megállapított, felsőbb helyen elbírált és jóváhagyott töltés méreteket következük: a töltés magassága, a legmagasabb árvíz felett 2 1/2 láb; felső, vagy korona szélessége 9 láb; folyó felőli rézsűje ugy áll a magassághoz mint 1—3-hoz, száraz felőli rézsűje pedig mint 1—1 1/2-hoz, vagyis, ha a töltés 1 öl magas, akkor a korona szelétől a folyó felé három, a száraz felé három, a száraz felé pedig egy és fél öl lábának, vagyis rézsűjének kell lenni.

A töltés tervek tehát Békésmegyében ezen szabványok szerint készítetnek, azonban a szabályozási társulatok, minthogy töltéseik igen hosszúak, (az aradmegyei társulat töltéseinek hossza 67.448 f. öl; az alsó fehér-körösi társulaté 44.646 f. öl; a hosszufoki társulaté 80.180 f. öl.) nem voltak képesek az egész töltést egyszerre felépíteni, pénz és erő hiányában.

A társulatok tehát, a midőn a szab. tervek készen voltak, megkezdették munkájukat oly erővel, a minőt pénzübeli erőjük alkalmazni lehetővé tett: az erősebb társulatok gyorsabban haladtak, a lánynább vezérlettel bírók ellenben vissza maradtak, de mindegyik oda törekedett, hogy ha már az egész töltést egyszerre el nem készítheti, legalább kissébb töltésekkel a közönségesebb árvízektől mentse meg birtokát.

Igy keletkeztek a kis töltések melyek, szárazabb években hasznos szolgálatot tevének, a közönség, ki a terveket, s ezek alapján a tendők benseő lényegében nem ismerte, bona fide azt hitte, hogy a töltések készek és az árterek mentesítve vannak. S ezen hit, a közönségben annál erősebb gyökeret vert, mert a társulatok a 60-as években, részint hazánk politikai átalakulásának forrongásába hazafiai lelkesedés mámorával bele

merülve, részint pedig az akkori száraz évek tapasztalatain elszenderedve: szabályozási térer magokról életjelt egyáltalán nem adtak.

(Folytatatik.)

Levelezés.

A hetek bálja.

(Gyulán febr. 1.)

Azt hiszem senki sem fog dicséret-pazarlása vádjával illelmetni azon állításmért, hogy e bál, az ideai farsang alatti megyénkbeli minden bálók legelsője és koronája volt.

Szemképrázató tündéri szép látvány vala itt, a gyulai jól ismert bájos arczokon kívül együtt látni, Bihar és Jász-Kun kerület szépeit is, — s e látvány varázshatalma alatt állva, önkénytelenül ozzel a travestatióval üdvözöltem egy elkésvé érkezett barátomat, hogy:

A „Korona“ terme
Kivirult számunkra . . .
Fehér rózsá, piros rózsá,
Szőke leány, barna.

Volt itt rózsá elég, és oly szép, hogy ha a hetedik égen hasonlót lehetne találni, azt hiszem sok fiatal ember, minden gondolkodás nélkül felcsapna Mahomed követői közé.

Valódi élte-bál volt ez Gyulán, és ha meg-gondoljuk mily sok van ezzel mondva, akkor valóban csodálkozhatunk azon egetostromló cyclopsi merészségen, melyet e bál rendezői elkövettek akkoron, midőn egy „szorosán zárkórú bál“ rendezésére vállalkoztak városunkban, ahol tudva levőleg oly sok különböző elemű alakult és ösz-szegyült társadalmi körünk van, hogy ezen elemeket egymástól élesen megkülönböztetni és elválasztani, argusi szemekkel is alig-alig lehet; — ám ők lássák, ha arphenziókra adtak okot; (pedig adtak ám elégre!) szabad legyen azonban kimondanom, (ha mindjárt rám is a arphenziókra érte valaki), hogy a bál e miatt csorbát épen nem szenvedett, s a „szorosán zárkórú bál“ csakis a jövedelem rovására számítható fel.

De ellék ismernünk, hogy e bál sikere, legfőképe a vidéknek köszönhető, — s nem csak a szép vendég-hölgyeknek mondhatunk első sorban a jötekkönyvél nevében is hálás köszönetet, hanem a vidéki tánczó fiataloknak is, — számosan voltak itt pl. Csabáról, a közeli falvak és városokból, s jött egy „transport“ Váradról is, akik aztán „ki tánczolták“ maguknak az egri nevet.

A hölgyek öltözéke általában egyszerű és izléssel díszített volt; — itt-ott hosszú uszályokat is láttunk — *romygyá taposca* már a legelső tánczok után, hát aztán abban bizony tulajdonosaiknak nem sok öröme tölt, de ugy kell! — mert hiába hangsúlyozzuk ezt örökösen, némely hölgy azt hiszi, nem is lehet csinosan öltözködni fölös uszály nélkül, pedig inkább ellenkezőleg. — Tulnyomó volt a fehér ruha, rózsaszín, — zöld és virágos díszítéssel, volt néhány selyem ruha is, és láttunk egy pár pesti ruhát is, de azt bizony épen ugy megvarták volna itthon is, s a fölösleges kiadást jobb lett volna a jötekkönyv czélra fordítani. Hjah! csak igaz az, hogy „ha művelődésünkre kell költenünk, akkor a tallér értékét háromszáz hatvan fillérben vesszük; — a mikor mulatságunk kedvéért költekezünk, a tallért csak harmincz ezüstgarasával számíthatjuk.“ . . .

Derültkedélyű, vig mulatság volt ez, daczára annak, hogy a haut-voulé báljairól ezt ritkán lehet elmondani; — a rendezőség elkövetett mindent az est fényének, sikerének emelésére, a jókedv fokozására és megmaradására; — hognye, mikor a legszívesebben látták még a „negyvennyolc-ézasok“ megjelenő töredékét is, akikről pedig azt hitték, hogy megakarják buktatni az ő báljokat de legyenek meggyőződve utólag is, hogy amint a megbuktatás lehetősége, ugy az akarat és gondolat is hiányozhat e rossz szándéktól, melyet az itjuság oly nagy részéről egyáltalán feltételezni sem lehetett volna szándékos sérelem nélkül.

A bál fénypontját minden esetre a füzértáncz képezte.

Oly szép kör volt ez együtt, mely festő ecsetjére lett volna érdemes.

Változatos és csinos figurák jöttek e tánczban elő, dicséretre válván Dutkay Béla és ifjabb Jancsovic Pál rendező urak ügyességének; — a cotillion-jelvények is bár nem fölöttébb drágák de eléggé szépek voltak.

S mig mások a kifogástalanul jó zene mellett, a legérdekesebb tánczot lejték és járták kifáradhatlan tüzellel és lelkesedéssel majd harmad fél órán át, élénken csevegve és társalognva tánczosnők mellett, egy-egy nyájias mosolyt, egy sokat mondó tekintetet, vagy talán gyöngéd kézzel ritást is nyerve mulattató kedveskedéseikért, addig én a terem egyik szögletébe vonulva, gyöngyvirágokat kezdtem rajzolgatni irónommal fehér keztým tenyerébe, — s lelkeim és gondolatom a bál termen kívül kalandozott, hol-holnem . . .

boldogság honában, a szerelem országában, egy meg nem jelent élő gyöngyvirág körül és képzeten boldogabb voltam mintannyinál!

Kész a névsor ücsöm? riaszt fel álmódózá-saimból egy öreg ur, s ennek köszönhetem, hogy a nagy ábrándozások között el nem felejtém ösz-szeírni a tánczosnők névsorát, a kedélyesen át-mulatott éj kedves emlékeiül.

Baróthy Kornél (Váradról), Blazsejovszky Berta (Kigyósról), Bozói Gizella (Kun-szt-Márton-ról), Deshayes Jenny (Kigyósról), Kubányi Jenny (Horpapuszta), Laesni Mária és Márki Mariska (Sarkadról), Sánta Ilka (Veres Gyűrűsről), Ser-főző Viktória (Szolnokról), Szarka Ida (Gyantáról). Városunkból: Bodoki Jolán, Bogár Róza, Farkas Mariska, Gyöngyösy nővérek, Jancsics Jenke, Kéblövszky Mariska, Németh Lujza, Nyikora Emi-lia, Oppenhausner Oktávia, Richter József, Szakál nővérek, Szánthó József és Kornél, Székér Etelka, Szulimán Tera, Terényi Berta, Uferbach Nelli kis-asszonyok, — továbbá: Altdorner (Mágor), Bel-liczey Rezsóné és Istvánné (Gerendás), Dutkay Dezsóné (Pusztavértes), Schulczné (Orosházáról), s városunkból: Belliczey-Stummer Bella, Czifra Im-réné, Csasz Istvánné, Popp Alajosné sat. urnők vettek a táncban részt.

A bál reggel hat óra után ért véget a füzértánczezel, s a kitűzött jótékonyzél javára mint halljuk 110 trton felül jövedelmezett.

Kis utazó.

A b.-csabai álarczos bál.

Ha már az egész farsangi ivadot figyelem-mel kísértük raison (illo), hogy annak utolsó nyil-vános functionjáról t. i. a múlt vasárnap megtar-tott álarczos báljáról is megemlékezzünk.

De mortuis, nil — nisi bene! Azért hát ne ijedjenek meg, nem akarunk vázlatot nyújtani, azon a kisvárosi álarczos bálokat oly igen jellemző nevétséges társalgási modorról. Jámor mulatni kívánó, számon számalmas sorsolat, midőn mulat-tási vágyból egy kis városi álarczos bál orbis pic-tusába elmész. Mert ha szelleműs vagy, akkor biztosítok, hogy minden szellem színpokád nem lesz képes egy álarczosból sem egy valamirevaló vá-laszt kialsáni: ha nincs szellem, akkor plane plüre estél, mert ugyanez nem nyílik alkalma-d más szellembe gyönyörkölni. Szóval az efféle bál rendszeren abban különbözik a közönségtől, hogy az álarczosok tegezik a nem álarczosokat: „És az ügytelenség a sületlen viczeket éri.”

Éh de mit lamentálók én itt össze-vissza még valaki — aki a félreértéseket szereti — azt fogja hinni, hogy az én szellemem talán a többiekén felül emelkedett és hogy abból kifolyólag talán nem is jól mulattam. Végtelen csalódásának ten-gereből hadd huzza ki azon állításon, hogy a bál utáni reggel egy bűjti hatásokban, szerkesztett eposzt akarom extemporizálni, mely a bábbani jó kedv-nek lett volna kifolyása, közbajott akadályoknál fogva azonban csakis elejt irtam meg, melyet is ezennel közrebovosítok.

„Lelkesedést, igazán kórnek én Muzsa tetőled, Játszi esestet, hogy fessék farsangi boldodot, Hogy valamint nézen hajdanta a durva kórnek Orpheus egy valczert huzván, ugráltak ők is; Ugy a boldodok nagy seregét lantom zene hangja Kankán, trambulán és más nemzeti tánczra hevítse” — folytatása a jövő évben.

Az a bizonyos valaki.

Szarvas február 7. 1875.

Tisztelt Szerkesztő ur! A városunkban csak pár év előtt létesített kisdéd óvoda kisdéd pén-tára növelése céljából rendezett álarczos tánczvi-galmat a „Barány” vendéglő nagytermében folyó hó 6-án tánczolta le városunk minden szép és ne-mesért lelkesedő fúrge lábu ifjúsága.

Ha volt valaha városunkban jótékony czélú tánczvizgalom, mely iránt összes ifjúságunk érdeklődéssel viseltetett, — úgy bizonyára ez volt az, s valóban a nemes lelkeség egy szép jelét mutató fel akkor, a midőn az ifjúság nem kimélve időt és pénzt, nem tekintve fáradságot, hogy e bál a leg-sikerültebb, ez eredmény a jótékony czélnak meg-felölt legyen, s mindezekért a teremben lejtő, s örömtől sugárzó arcokról leolvasható volt, hogy e kedély fűszerezte pár órai multság fáradozásaitak kellőleg megtulalmazta.

A „Barány” fogadó nagy terme talán még soha sem őszesített oly nagyszámu ugy a vidék mint városunk legszebb virágszálaiból font hölgy-koszorút, mint éppen ez alkalommal. A kedélyes-séget fokozá a nagy számmal megjelent férfi és nőmaszkok ügyes misticus társalgása oly annyira, hogy még az öreg urak kíváncsiságát és érdeklő-dését is felfokozá. A maszkok közül különösen ki-emelendő a méltóságos teljesen lépdelő komoly két éjkirálynő. (R. L. és J. E.) továbbá a markotá-nyosnő és a kis virágáros leány (H. E. és H. V.) s különösen ez utóbbi két maszka ügyes társalgá-

sa és practicus eljárása 34 frttal növelé a kisdéd ovoda pénztárát. Arra nézve azonban, hogy a hölgykoszorú szép virágszálaiból felsoroljam emlé-kező tehetségem gyenge és cserben hagyna jól tu-dom, ha azt megkísérlelem, s a műkértészetterén sem dicsékedhetem oly jártassággal, hogy az ott díszlő virágok neveit felsorolhatnám; mind azon általt mégis megkísérlem. Ott lejtettek felénk a bál-királynője Jalcsoviczky Bella, Plavetz Róza, Paál Mariska, Gabányi Gizella, Réthy Ilka, Do-bosfy Leontine, Dlhányi Mariska, Vitályos Jusztika (Öcsödrről), és Dérczi Paula kisasszonyok.

A viruló rozaszálak közül kiemelendők t. Salacz-Mojsisovics Vilma, és Fuksz Ede orvosnő. A kedélyes jövedv szünni nem akaró, a táncz reggelig tartó volt, — s tudom, hogy ifjúságunk örömtől sugárzó arczal idezi fel emlékezetébe a letánczolt boldog estélyt!

A tánczvizgalom a jótékony czélra 260 frt jövedelmezett, melyhez hasonló eddigelé egy jó-tékony czélú tánczestély sem mutatott fel.

..... Y f.

Békes február 8. 1875.

Tisztelt szerkesztő ur! Minden legkisebb hi-zelgés nélkül mondom ki s tesszem közzé is — ha helyet nyerek — tiszteletteljes elismerésem azon szerkesztői helyes tapintat iránt, mely dr. Sze-berényi Gusztáv püspöki körlevelét a „Békes” f. év 5-ik számában napvilágra juttatá. Nem csak nyei, de országos dologról lebbentette fel ez általt a homály, a titokszerűség fátyolát.

Mi títés tagadás bönne! bizony mi sokan, nagyon sokan voltunk ország- de különösen me-gyékünkzerte, kik a nevezett főpásztor itt a ma-gyar áltoldón a pánszkiv törekvések első rendű té-nyezői egyikének tartottuk vagy legalább gyantit-tunk. S ime az említett püspöki körlevél kellemes-en ábrándit ki esalódásunkból gyöz meg bennünket tévedésünkről. Mert midőn ő amaz országos köz-kincsöket, az anyakönyveket jövöre magyar, de csakis magyar, mint diplomatikai nyelven ki-vánja az egész bányakerületi ágost. evang. püs-pökségeket is megtezi: ez általt minden további-gyanúsításnak elejét vévén, fényes tanubizonyít-gát adja törvényt tisztelő hazafias érzülésének.

Isten őt, a hon s az egyház közzjára mun-kálatában segítse s sokáig őrtesse;

Szegedi Károly s. k.

ref. lelkesz.

— **Jegyzéke** a b.-gyulai kir. törvényszék-nél f. évi február hó 16. és következő napjain előadandó polg. ügyeknek:

Előadó Töleky tőrő.

7454. Szabó Anna felpereseknek Szalay Im-re alperes ellen 883 frt 25 kr. s jár. iránti pere. 7515. Kapenák Anna felperesnek id. Gál Pál alperes ellen gyermekértani költség k s járulékaí iránti pere.

8143. Dr. Rávcz István felperesnek Darida Illes s társai alperesek elleni újított pere.

9043. Szabó Sándor felperesnek Balogh Re-beka alperes elleni való pere.

187. Komár György felperesnek Pajov Anna alperes elleni való pere.

432. Szabó János felperesnek Pardi Sára alperes elleni való pere.

918. Török Ferencz felperes Csímó Nándor alperes elleni 31 köből 1 véka tiszta buza s jár. iránti pere.

920. Murányi Albert felperesnek Zabor Sándor és neje alperes ellen 820 frt s jár. iránti pere.

965. Vig Lúdia felperesnek Cs. Tóth Sándor alperes elleni való pere.

1191. Jankó Balint felperesnek Gál Zsuzsán-na alp. elleni való pere.

Előadó Huszka tőrő:

10556. Illes András s társainak mint felpere-seknek Achim János bíró személyében Csaba város alperes ellen 20802 frt 76 kr. kártérítés és jár. iránti újított pere.

11393. Bánfi Horváth István és társai felpere-seknek Hári István és társai alperesek ellen bir-tok arány megállapítás iránti pere.

11563. Hézer András és társai felpereseknek Hercz Gyula mint alföld-fiumei vasut társulat igaz-gatója alperes ellen 3383 frt 45 kr. és járulékaí iránti pere.

11645. özv. Bartalus Ferencz és Tóth Sára felpereseknek ifj. Bartóki Ferencz alperes ellen nagyon közösség megszüntetése iránti pere.

11721. Tusz Imre és társai felpereseknek Kis Erzsébet Tóth Sándorné alp. ellen néh. Tusz Mihály hagyatékai vagyonának átadása iránti pere.

11833. Kucsera György és Hrabovszki Já-nos felpereseknek Vrabovszki János alperes ellen 421 frt 50 kr. tölke s járulékaí iránti pere.

Előadó Dobosfy tőrő.

989. Györgyovits János felperesnek Györ-gyovits Péter és neje alperesek elleni tulajdoni pere. 1087. Pali Zsuzsánna Déri Józsefnő s társa

felpereseknek öreg Verasztó János alperes elleni örökösödési pere.

1222. Erkel Rezső takarékpénztári igazgató felperesnek Zs. Nagy István és neje ellen birtok arány megállapítása iránti pere.

Ujdonságok.

△ A „polgári kör” bálja f. hó 6-án, az első-nél sokkal jobban sikerült. Bár az idő nem a leg-udvariasabban viselte magát a bálózók irányában, miután a hó és csipős éji szél, olyan dolgot vit-tek véghez, hogy tiszta szerencse volt, a ki csak egy kis náthát kapott ez éj emlékeül, de azért ez a bálózni szándékozókot nem confundálta a leg-kevésbé sem. Tánczosnő volt elég, tánczó fiatal-ság még több. Hogy a bál főjellege az egyszerű csinosság és határtalan jó kedv voltak: azt mon-danunk is felesleges. A bevétel is örvedetes ered-ményt mutatott fel, és így nem volt oka a kör-nek megbánni, hogy e második bál rendezéséhez fogott. — S bálí tudósításunkból mi sem fog hi-ányzani, ha még felemeljük, hogy ott voltak: Al-cser Jánosné, Becker Gizella, Danszky Mariska, Denhof Antalné, Ficker Fáni, Ficker Józsefné, Frállér nővérek, Kollmann Ferencz, Kratochvill Józsefné, Kratochvill Róza, Muldt Jakabné, Nusz-bek Józsefné, Tüzes Fáni, Sall Józsefné, Tóth Julcsa.

△ A bálköz-estély mint mindig, ugy az idén is a legvegyesebb bál közönséget hozta össze, a minőt csak képzelní lehet. Az előadások nem sok élvezetet nyújtottak a finomabb érzékű közönség-nek, másrészt persze nagyon tetszetek; — csak azt nem tudjuk megfejteni, hogy mi szükség volt a programmba két német szövegű jodlirozást is felvenni, mikor még a magyar nyelven mondotta-kat is alig lehetett érteni? — sem a „nap koc-smában” nem voltunk, — sem nem úntuk még annyira meg nyelvünket, hogy ne inkább azon hallgatnánk szivesebben még a sületlenkedéseket is, ha már egyáltalán ilyenek hallgatására kárhoz-tatva vagyunk. — Az egész esti előadásban csak a „macska duette” volt élénk, nevetéző modorban előadva, melyen az egész közönség jól mulatott. Álarczos volt elég, a nélkül, hogy a bál hangu-latának élénkítésére a legesekélyebb is befolytak volna. — A táncz, kezdetben nehezen ment, ké-sőbb azonban megtrikulván a közönség, ebben sem volt fennakadás. A tánczosnők között láttuk: Né-meth Lujza, Bodoki Jolán, Jancsics Jenke, Sza-kál nővérek, Gyöngyösi Etelka urhölgyeket, to-vábbá: Kratochvill Róza, Szilágyi Mariska, Rich-ter Papi, Oppenhausner Oktávia, Uferbach Nelli, Bogár Róza, Frállér nővérek, Danszky Mariska, Dósa Julcsa kisasszonyokat, még többekkel együtt, kiknek neveit azonban fel nem jegyezhetvén, — bocsánat — egészen elfelejtettük.

△ Legelőbb Magyarország János özvegye, fá-radhatlan régészünk édes anyja, f. hó 12-én meghalt végelgyengülésben, élt 97 ik évében, s így városunk — benne legelősebb szülöttjét veszté. Temetése ma délután leend.

△ A megyesékhöz kibővítésére városi mér-nöknök Lélerer Ede ur terve elfogadtatott, — s a gyűlés határozata szerint, mihelyt a belügymi-nister engedélye megérkezik, az építkezési elömun-kálatok megkezdtenek. Az építkezés mintegy 40 ezer frtba fog kerülni.

△ Terényi Lajos végzett jogászt főispán ur ö méltósága tiszteletbeli megyei aljegyzővé ne-vezte ki. — „Csak sást nemzenek a sasok!” mondja magyar Horácunk, s a derék ifjunak őszintén kívánjuk nyilvános pályája kezdetét, hogy — járjon magas szellemű atyjának utain, s az ő példája lelkesítse mindenkor tenni és áldozni a közjó érdekében.

△ A múlt héten a „Király”-ban nagy bal-oidali értekezlet volt, melyről — mint hallottuk — el lehet mondani, hogy: „azt határozták, miszerint nem határoznak semmit.”

△ A kath. hűközség városunkban a leány-gyermekek nevelését, a jövő iskolai évtől fogva az ugynevezett „szürke-nének”-féle apácákra bizza, kik az árvaleányházban lesznek majd elhelyezve.

△ Terényi Berta urhölgyet nőül jegyezte el magának Sztójánovics Gyula fiatal földbirtokos. — Minden ismerőjök őszinte szívvel áldást, boldog-ságot óhajt frigyökre, kikhez csatlakozva, kíván-juk mi is: adja az Ég, hogy ugy legyen!

— *Kedden éjszaka* Lipesei, csabai polgár há-zába egynéhány kapezbetyár akart betörni, de még csak inasok lehettek ama szabad művészet-ben, mert az első nesze dicsőségesen megretírták.

— A b.-csabai népisoklákban múlt csütörtökön kezdődtek a félévi vizsgák.

— *Micskó Gusztáv* urnak B.-Csabán létező szép kertjét ajánljuk a t. közönség figyelmébe. Mindenféle virágok és fák találhatók benne, me-lyekből egyes példányok el is adatnak.

+ A ref. Rómában megjelenő ev. prot. lap 6-ik számában érdekes statisztikai párhuzam vonat-tik Csaba és Debreczen népessége között, melyből

kitűnik, hogy Csabán a múlt évben nagyobb volt a szaporultak, (485) mint Debreczenben (230.) A közlemény így végződik: „Különbözen istennek hála, nincs mit félnünk e nagyobbbrészt tótajkú ev. egy-ház ily nagy mérvű szaporulatától. Hol az egy-háziasság és erkölcsiség oly példányzerű, hol a magyar nyelv s műveltség oly tárt karokra s ál-dozatkszségre talál, mint Csabán, ott a szaporu-latot protestantismus s hazafiaság egyenlőképen ör-vedetes tudomásul veheti.” Reméljük, a jó csa-baiaik nem bízzák el magokat ily dicsőő nyilat-kozatra, mely annál szebb, hogy ref. atyafiaktól származik.

— *Az utcákon* hallható éktelen láрма hir-deti, hogy C.-ában a sorozás még folyvást tart.

— *A csabai izr. hűközség* áldozatkészsége, különösen a tanügy terén, már régóta ismeretes. Ujabbán is a tanítóknak drágasági pótlékot sza-vazott meg, sőt az egyiknek fizetését 50 frttal emelé. Mindenesetre szép cselekedet.

— *Békésen* e hó 22-én és 23-án fogják tar-tani a gymnasialis félévi vizsgálatokat.

— *(Beküldött.)* Kelves barátom! Miután a „Békes” minél nagyobb körbeni elterjedését óhaj-tom, engedj meg, hogy egy, ezt gátó körülményt ajánlok figyelmébe, annál is inkább, miután a csabai előfizetők legnagyobb részének óhaját feje-zem ki. Ugyanis, légy szives, a kialdólag egyet-értve akként intézkedni, hogy a lapot az itteni előfizetők vasárnap reggel megkaphassák, — ez annál inkább kívánatos, miután a helybeli lap már reggel közkézen forog. — B.-Csabán, február 4. 1875. őszinte barátod Bartóky István. (Ezen so-rokrokra csak annyit jegyzünk meg, hogy a bennök kifejezett méltányos kívánatnak teljesítését — meny-nyire közlekedési eszközeink engedik — köteles-ségünknek ismerjük.)

— *Reök István* ur csabai házi urrá lett, a mennyiben megvette Jánovszky Gy. házát; s így reményünk van, hogy nemsokára a városba te-ndi át lakását.

× *Gyomán* a ref. népiskolákban e hó 21-én kezdik a félévi vizsgálatokat.

(*) *A csabai álarczos bálról* — tér szűke miatt — most csak annyit jegyzünk meg, hogy kitűnően sikerült, habár kevés maszk jelent meg benne. A képtalányokat senki sem fejté meg. A tiszta jövedelem, mely a nűképző társulaté, 294 frt 68 kr, mit leginkább a felülizetők uraknak, s sorsjegyaruló hölgyeknek lehet közönni.

△ A „Békésmezői Közlöny” szarvasi leve-lezője gyomoros megjegyzéseket tesz a lapunk 3. számában T. aláírással megjelent levélre. Ellené-ben szorítóztunk annak kijelentésére, hogy a szol-gyolt közlemény nem kőzsa hírek, hanem a gulya-gabirótól átvett hivatalos adatok nyomán iratott, ki ezeket a megyéhez szánt jelentésben is *lényeg-ileg jelentetjük*. Nem tulajdonítottuk ezzel a hiva-talos adatoknak esalhatlansági jelleget, de több lehetőséget minden este, mint holmi on dit-nak.

— *Békés-Szent-Andráson* ritka temetés volt, február 7-én. Bagaméri M. és neje, huszonöt éves házasságok után egyszerre kísértettek ki örök nyu-galmak helyére a ref. egyház szertartása szerint. Roppant néptömeg jelent meg a temetésen.

— *Kőrös-Ladányból* írják, hogy ott a dalár-egylet által rendezett tánczvizgalom, dalestélyvel kapcsolatosan, kitűnően sikerült. A jó kedv reg-gelég tartott; a tánczok, kivált Herkélyi ur által rendezett s 20 pár által lejtett négyesek ritka szabattossággal vezéreltetek.

+ *Békési proféta* asszony alakjában jelent meg a múlt héten Csabán, a kit — mint ő állítá — maga az uristen küldött ide, hogy a lelkesz uraknak elmondja, mit esmáljanak. Rosz a világ — ugymond — a nép elpusztul, nem bírja az adót fizetni, s a lelkesz uraknak kellene menni a ki-rályhoz, hogy szállítsa le az adót, mert ha ő nem teszi, más királyt választanak! — Aztán mondja valaki, hogy nincs sem minden kornak a maga profétája!

— *A Reisz-féle* vendéglőben egy bűvész és plafonműző bámulattá a múlt héten a közönséget. Ez utóbbi műtét igen érdekes, és az előtt, ki a légnymás erejét nem ismeri, szintén csudásnak tetszik.

— *Bíró Ede* szintársulata a napokban érke-zett Csabára. Valóban a legjobb időben! Az elő-adások igen alkalmasak lesznek a bűjti prédiká-cziók megemésztésére. Lapunk az előadások dra-maturgiai szemléjével behatván, szándékozik fog-lalkozni, és azért külön rovatot nyitunk neki.

— *B.-Gyulán* f. évi februárhó 1-én a „hetek” által rendezett tánczvizgalomból befolyt 310 frt; Kiadás: 199 frt, maradt tiszta jövedelem 111 frt, melynek fele a b.-gyulai szegények pénztárába, másik fele pedig a b.-gyulai nőegylet javára szol-gáltatott át. — Felülizettek: Gr. Wenckheim Eri-gyos 10 frt, Göndöcs Benedek 8 frt, Kertay Zsig-mond 3 frt és Keller Imre 1 frtot miert is az il-etőknek a jótékonyzél nevében köszönetét nyil-vánítja

a rendezéség.

— *A pozsonyi m. k. bálbáepzédén* a nyári tan-

folyam március 1-én kezdődik; a tannyelv magyar és tót.

A békesmegyei nyilvános muzeum újabb gyarapodása: *Bonyhai Benjámin**) ur anyai ágon volt unoka testvére — néhai Csallak Teréziának, gyulai uradalmi tiszt néhai Bottyán János neje — a Gyulán ezeltől hatvanöt évvel elhunytak sajátkezű róza piros selyemre arannyal himzett tárczáját sziveskedett ajándékolni küldeni. Az igazgatóság.

A „Békés” 6-ik számában felemlítve lévén, hogy engemet Bihar-vármegyében követjéltől szándékoznak fölléptetni; kötelességemnek tartom kijelenteni hogy ez ügyről, legkisebb tudomásom sincsen, és hogy sokkal kevésbé vagyok ismeretes az említett vármegye választó közönsége előtt, mintsem arra csak gondolni is merész lehetnék, hogy csekély egyéniségem, a fentebbre nézve, valahol csak szóba is jöhetett volna.

Komlósy Lajos, alezredes.

Figyelmeztetés. Az aradi ügyvédi kamara elnökének t. évi február hó 4-én kelt átirata folytán, és illetőleg az aradi ügyvédi kamara választmányának határozata következtében a b. gyulai kir. törvényszék területén működő mindazon ügyvéd urakat, — kik igazoló okmányaik a kamaránál még be nem nyújtották, — továbbá a b. gyulai kir. törvényszék területén működő valamennyi ügyvédjelölt urakat figyelmeztetem, és illetőleg felhívom, hogy az 1874. évi XXXIV. t. cz. értelmében igazolási okmányaikat eredetben az aradi ügyvédi kamara elnökéhez „Náray Imre urhoz 1875. évi mártius hó 1-ső napjáig multhatatlanul, és pedig saját érdekükben beküldeni sziveskedjenek. — B.-Gyula 1875. február 6-án.

Novák Kamill elnök.

Vegey hírek a hazából és a nagyvilágból.

Az országos közélet tanáregylet a múlt héten vette tárgyalás alá az orsz. közoktatási tanács által kidolgozott közélet tantervjavaslatokat, s azokat némi módosítással elfogadta. Most már csak az a kérdés, mi lesz az egész nagy munkából, ha majd egy új miniszter áll a tanügy élére.

Ronay Jácint püspök, ki a koronaherceg magyar történelmi tanára volt, most Mária Valéria főhercegné nevelésének vezetésével bízott meg. Jó jel.

A bukovinai magyarok hazatelepítéséből nehezen lesz valami, mert ők magok sem akarnak közelebb jönni.

Kossuth Lajos nagy hazánkfia, ki mind tudva van nagy természetbúvár és virágkedvelő, közelébb 35 faj vialamagot rendelt meg, utánvétele mellett Kolosvárról. — Az is érdekes hír róla, hogy egy Milanóban élő magyar főúr nyomat számított hazánkfian általános népszavazás utján való hazahívására.

Az új választási törvény sok ugynevezett

*) Multkor becses könyvküldeményt vettem, de a közlet a lap szüktere még nem engedé

„nagy hazafi” alól kibúzza a gyékényt. A pesti lapok több oly orsz. képviselőt említettek, akik nem fizetnek adót, ezeknek aztán könnyű beszélni.

A közjegyzői kinevezések alkalmasint elmaradnak az új ministerium megalakításáig. — Olvasóink tudják, hogy most éppen ministerválasztás van Budapesten, és hogy új politikai pártok alakulnak.

Irodalom és művészet.

Az „Othon” című szépirod. és ismeretterjesztő havi közlöny második évfolyamának februári füzeté megjelent következő tartalommal: Zeus és a természetvilágról, Fendler Józseftől. Az éji árny, ballada E. Kovács Gyulától. — Visszarepült madarak, Beszély Rózságyi Antaltól. A hamélai esoda, költői elbeszélés Szász Gerőtől. Bolyai Farkas, irodalmi tanulmány Négy Lászlótól. Tárca. Igaz és bolygó fény, Katinkától. Irodalmi értesítő Márki Sándortól.

Tolby Ferencz, jeles irodalomtörténészünk nyílt kérésre intéz mindazokhoz, kik Kisfaludi Sándornak bármily csekély és bármily nyelven írt levelezését bírják, hogy azt hozzá (a tud. akadémiába címelve) küldeni sziveskedjenek lemasolás végett. Célja az, hogy a kiadásra szánt „Kisfaludi S. vegyes leveleit” minél teljesebbé tehesse.

A budapesti operaház építésére már kineveztek egy bizottságot, s így remélhető, hogy a jövő tavaszon hozzá fognak a nagy építkezéshez.

Stuart Mill világhírű munkáját „A nemzetgazdaságtan alapelvei s ezek némelyikének a társadalombölcsészetre való alkalmazása” cím alatt Dapsy László magyarra fordította. — Reméljük a tudomány kedvelő közönség kellő pártolásban részesítendő.

A „Magyarország és a Nagyvilág” 7-ik számának tartalma: Képek: Egy ifjú fejedelmi pár. — Beppo. — Erdélyi képek. (6 kép) — Madarak télen. Szöveg: Egy ifjú fejedelmi pár. — Filóp, szász-közbürg-herceg. — Lujza, belga királyi hercegnő. — Zsuzsanna. (Regény a magyar színész életéből. Odry Lehel.) Sötétben. (Költ. Szelestey László.) — Beppo. — Erdélyi képek. — Madarak télen. — Appenzeller Ländli. (B. Pongrátz Emil.) — A fővárosból. (Porzó.) — A szegény muzikus. (Grillparzer beszélye; Márkus Miklós.) — Különlélek. — Sakkfeladvány. — Képtalány. — Szerkesztői üzenetek. — Előfizetési díj: Negyedévre 2 frt 50 kr. Évenként 2 díszes jutalomkép.

Gazdaszat ipar és kereskedelem.

Angolpiac nyílik hizott marháinknak.

A nm. földmiv. ipar- és keresk. m. k. ministerium f. é. január 15-ikén kelt leiratában értesíti g. egyletünket, hogy Angolországban egy társaság van alakulóban, mely esetleg Budapesten létesítendő függőségének közvetítésével hizott marhát nagyobb mérvben bevásárolni és magyar-angolus kivitelű üzletet megindítani szándékozik.

Minthogy azonban ezen társaság, működésének tényleg megkezdése előtt, közelebbi adatokat óhajtott bérni a majdan rendelkezésére bocsátandó hizómarha mennyisége körül, hogy ilykép az üzlet terjedelme és a befektetési tőke magasságára nézve tájékozást nyerjen: alólirt gazd. egylet a nev. ministerium indítása folytán felhívja megyénk mindazon gazdáit, kik rendszeres hizalással szoktak foglalkozni és a kilátásba helyezett piac megnyitását érdekeikkel egyezőnek találják, hogy eladó (ökör és juh) hizóknak számát, faját, megközelítő súlyát, valamint az átvétel idejét és azon vasutállomást, a melyen hizóikat átvételre óhajtják, nevük és lakásuk és egyéb nevelési szükséges adatok feljegyzésével együtt, alólirt egylet titkárnál (Gerendáson, u. p. Apáczay) a nev. ministeriumhoz leendő továbbítás végett minél előbb bejelenteni sziveskedjenek.

Gerendáson február 5-ikén 1875.

A békesmegyei gazd. egylet igazg. elnökének megbízásából.

Mokry Sámuel, egylet titkár.

Felhívás megyénk sertés tenyésztőihez.

A nm. földmiv. ipar- és kereskedelmi m. k. ministerium gazd. egyletünkhöz f. é. január 12-én intézett leiratában hazai sertés tenyésztésünk emelése érdekében, a jobb fajokat silányabb tenyésztőhelyeken terjesztendő, kérdést intéz, megyénk mely tenyésztőinél lehetne kitért sertés tenyész anyagot vásárolni?

Felhivatnak tehát ez uton megyénknek mindazon sertés tenyésztői, a kik e tárgyban közvetlen intézett megkereséseink alkalmával figyelmünket netán elkerülték volna, hogy azon esetre, ha kitért sertés tenyészanyagot árusítani szándékoznak, azt a következő kérdések pontos megválaszolásával az egylet titkárnál (Mokry Sámuel, Gerendás, u. p. Apáczay) minél előbb bejelenteni sziveskedjenek.

A tenyésztő neve? községe? utolsó posta? legközelebbi vasúti állomás? sertésének fajta? törzskönyvének létszáma? évenként eladó hibátlan 1 éves süldőinek száma? átvétel ideje, összehozható vagy tavasszal?

Gerendás febr. 5-én 1875.

A békesm. gazd. egylet igazgatósága.

A bécsi világkiállításra kitüntetett megyei polgártársaink.

A legközelebbi évnegyedes megyei bizottmányi közgyűlésen egy igen szép, s megyei gazdaszatunkra és iparunkra csakis jótékony hatású leendett jelenetnek lettünk volna tanúi, ha a bécsi világkiállítás elismerés és érdemértékelt polgártársaink a ministeri rendelethez képest kellőleg értesítettek volna az illető okmányok és érdemértékelt tennéjüket kiosztásáról. De hát nálunk a nemis vármegyében nem sokat fordulnak az iparral, a jó iparosokkal és gazdákkal. Egy vagyunk értesítve, hogy az illető kitüntetett urak nem hivattak fel a gyűlésre okleveleik átvételért, ami természetesen hiba, mert csak örülünk kell, ha az érdem nyilvánosan koszorúztatik. Itt tehát csak neveiket említhetjük fel azoknak, akik megyénk díszességét kiállított tárgyaikkal a világ előtt emelték, ezek:

Déry István Békésen, aki buzájáért elismerő oklevelet, Mokry Sámuel Gerendáson, aki ricinusmagért elismerő oklevelet; Gondócs Benedek, aki dohány és veteménymagért haladási érdem, gr. Károlyi György és Gyula akik orosházi termelvényeikért érdemértékelt, b. Wenkheim László, aki körösladányi termelvényeikért hasonlóképpen érdemértékelt; b. Wodianer Albert, aki gyomai gabonáért és birkiért elismerő oklevelet és érdemértékelt; gr. Wenkheim Frigyes, aki szarvasmarhákért és sertésért érdemértékelt és elismerő oklevelet, Léwy Áron, aki csabai gabonáért elismerő oklevelet, s végre Zsilinszky Pál, csabai szígyártó, aki egy ügyesen font csikósfékkért érdemértékelt kapott. Csakis hazafias kötelességünket teljesítjük, midőn a fent elősorolt polgártársaink érdemeit nyilvánosan is elismerjük és kívánjuk; adja isten hogy a közzéadását és ipar terén minél több versenytársra akadjanak e megyében!

Hetivásári tudósítás.

Csabán a hetivásár lanya. Buzára kevés vevő; árak a régiék.

Oroszára február 11. 1875. Mai hetivásárunk a közbejött fergeteges idő változás miatt gyérben látogatott. Gabonából úgy mint egyéb cikkekkel kevés hozatott piacra. A gabona ár eddigi nyomott állapotban maradt. A szarvasmarha vidéki üzerek általma is készséggel vásároltattik.

Szerkesztői üzenetek.

Budapest Sz. S. Fogadja baráti kézzorításunkat. Kérdésére a felelet lapunk homlokán olvasható.

Körös-Ladány. Apró közleményeit szivesen vesszük; de névtelen leveleket nem közölhetünk, csak ha tudjuk kitől jönnek.

Szarvas. B. Gy. Magánlevél megy. Endrőd. K. S. Ha a B. K. nem adja — akkor igen. Sz.-András. L. K. Jónni fog. Csaba. S. J. Tészküke miatt jövő számunkra maradt.

Kiadó-tulajdonos: DOBAY JÁNOS.

HIRDETÉSEK.

OPPENHAUSER HÁZA

Gyulán, a vásártéren 569. sz. a., egészben vagy részletesen hasznos (13) 2-3 bérbé adandó ki.

Özv. Ranek Ignátnénál

egy jó karban levő

varrógép

jutányos áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonosnővel Gyulán adóhivatal utcájában. (19) 1-3

HIRDETÉSEK.

Szállítási és előfogatozási üzlet megnyitása!

Alólírottak a t. cz. közönséget tisztelttel értesítjük, miszerint a városi előfogatozást t. évi február 1-től hasznosbérbe vettük, minél fogva eláttuk magunkat a szükséges számú jó lovakkal, hintókkal, fedeles és nyitott kocsikkal, hogy a t. cz. közönség igényeinek minden tekintetben megtegyünk. — Együttel tudatjuk, miszerint **GRÖSZ JOZSEF** helybeli szállítóval szövetkezve, szállítási és bizományi üzletet

is nyitottunk, a melyben mindennemű áruk, vagy személyek szállítását nemcsak a vasútra, barhova elfogadjuk. A megrendelések mindenkor a városi háza külső épületében teendők.

Árunk jutányosságáról biztosítva kérjük a n. cz. közönség becses pártolását. Bleyer Ede, Braun David. (15) 2-3

Házeladás.

Széchenyi utca 966-dik sz.

alatti lakház volt Szulimán-féle,

Simay Lajos tulajdona

hasznosbérbe vagy örök áron

eladó. — Értekezhetni SIMAY

Lajosnál. B.-Csabán (12) 2-6

Szabados Antal háza Gyulán

mely előtt hetivásár alkalmával a sertés-országos vásár alkalmával pedig a bőrvásár van 482. sz. a. jól felszerelt állványú bolttal szent György naptól fogva bérbé adó 3 évre. — Értekezhetni a fenti tulajdonossal. (14) 2-3

Egy jó karban lévő tekeasztal (biliard)

dákkokkal, apró és nagy golyókkal együtt f. hó 21-én délután 3 órakor a „FEKETE SAS” szállodában a többet igérőnek árverésen el fog adatni. Időközben szabad kézből is eladja

Kiss Antal, bir. végrehajtó. (17) 1-2

Braun és Czinczár

épületfa kereskedők helyben, ajánlnak dúsan ellátott rak-tárból, mindennemű

fenyőfa-deszkát, léczet, zsendelyt, pallót, épület-gerendát

tölgyfa-pallókat

kézpénz és törlesztés mellett feltűnő olcsó áron. (7) 4-6

FOGFÁJDALMAK

bármily eredetűek, még azon esetben, ha a fogak odvasak vagy betömve, egy pilanatot alatt tartósan gyógyíthatnak a híres indiai kivonat által. Ezen szernek, tekintve kitértőségét, egy családban sem szabadna hiányoznia.

Valódi minőségben 35 kros és 70 kros üvegekben Békés-Gyulán egyedül csakis ifj. Kohlmann Ferencz fűszerkereskedésében kaphatók. (11) 3-3

Gyulán néhai MAYER IGNÁCZNAK a németvárosi főutcán levő téres háza, egy a városhoz közel a ref. temető melletti

járandóság és két szöllő

szabad kézből eladó.

Tudakozódhatni a házban lakó örökösöknél 1029. sz. a. (18) 1-3